

Återstarta besöksnäringen

2020-07-10

Innehåll

Återstarta besöksnäringen	3
Ekonomi och skatter	4
Sänkta arbetsgivaravgifter för unga	4
Sänkta och harmoniserade momssatser	4
Ta bort straffskatten på flyget.....	4
Temporärt sänkt fastighetsskatt på kommersiella lokaler	5
Sänkt energiskatt.....	5
Möjliggör för företag att kvitta förluster mot tidigare vinster	5
Gynnsammare skatteregler för representation och lunchförmån.....	5
Främjandeåtgärder	6
Höjt anslag till Visit Sweden.....	6
Nytt uppdrag och anslag till Visit Sweden.....	6
Minskat regelkrångel	6
Inför ett omedelbart stopp för Skatteverkets uttag av kontrollavgifter	6
Förbättra och förtydliga alkohollagen	7
Tillåt gårdsförsäljning av alkoholdrycker	7
Kompetensförsörjning	8
Inför ett skatteavdrag för kompetensutveckling.....	8

Återstarta besöksnäringen

Coronavirusets effekter har med full kraft slagit mot besöksnäringens jobb och företag. Detta beror till stor del på de beslut, riktlinjer och instruktioner som kommit från myndigheter kring till exempel restriktioner för resor och folksamlingar.

Agerandet från myndigheternas sida har varit nödvändigt ur smittspridningssynpunkt och självklart ska fokus ligga på att minska smittspridningen och värna människors hälsa. Åtgärder för att minska resandet och antalet möten har dock fått stora konsekvenser för besöksnäringen som per definition är beroende av att människor just reser och möts.

Det är glädjande och viktigt att reserestriktionerna inom Sverige hävts och att fler kan boka och besöka hotell, restauranger, caféer, campingar och andra företag inom besöksnäringen. Krisen för besöksnäringen är dock långtifrån över. Dagligen pratar vi på Visita med medlemmar som vittnar om hur akut situationen är och hur deras livsverk riskerar att gå under.

Över 30 000 personer har varslats eller förlorat sin anställning och antalet konkurser har ökat lavinartat. Detta i den näring som i särklass anställer störst andel från grupper som har svårt att ta sig in på arbetsmarknaden, unga och utrikes födda. Situationen riskerar på sikt att innebära en katastrof för hela samhället.

Besöksnäringen kommer att stå inför stora utmaningar även efter att den mest akuta fasen i pandemin ur ett hälso- och sjukvårdsperspektiv är över. Mot bakgrund av detta är det nu av största vikt att besöksnäringen får relevant stöd för att starta upp sina verksamheter igen. Det behövs kraftfulla stimulansåtgärder för att få igång tomma hotell, konferensanläggningar och restauranger. Då kan jobb och företag räddas och nya skapas.

Diskussionerna om en återstart av ekonomin har återaktualiserat arbetet för en mer hållbar ekonomi och konsumtion. I det arbetet spelar besöksnäringen, som har sitt fokus på konsumtion av upplevelser snarare än produkter, en nyckelroll. Ett återstartande av besöksnäringen innebär en möjlighet att fortsätta bygga Sverige som en hållbar destination med ekonomiskt hållbara företag, minskad miljöpåverkan och arbetsplatser med god arbetsmiljö.

Ekonomi och skatter

Sänkta arbetsgivaravgifter för unga

- För att stimulera jobbtillväxten efter krisen bör arbetsgivaravgifterna sänkas kraftigt under minst två år. Sänkningen bör vara från 31,4 procent till 19,8 procent, det vill säga motsvara den allmänna löneavgiften som är en ren skatt utan någon koppling till socialförsäkringssystemet, och i första hand riktas mot unga till och med 29 år. Ungdomar som grupp har generellt sett svårare att etablera sig på arbetsmarknaden jämfört med äldre personer. Många förlorar sina arbeten och riskerar sedan att stå utan en egen försörjning under flera år.
- Att gruppen unga med utländsk bakgrund har ännu svårare att etablera sig på arbetsmarknaden är känt sedan länge. Förslaget motiveras således också av att det kan bidra till att öka sysselsättningen i gruppen unga utrikes födda och på så sätt förbättra integrationen.
- En riktad nedsättning kan göras mer kraftfull räknat i kronor per person som omfattas och därmed bli mer betydelsefull för företagets anställningsbeslut, men med en sänkt kostnad för att anställa unga människor skapas även förutsättningar för att öka sysselsättningen i andra åldersgrupper. När företagets befintliga personalkostnader för unga minskar ökar utrymmet för att anställa personer i andra åldersgrupper.

Sänkta och harmoniserade momssatser

- De momskategorier som berör besöksnäringen, till exempel moms på logi, mat, dryck, konferens, spa och nöjesparksverksamhet bör harmoniseras till 12 procent.
- Momsen på logi bör som en tillfällig krisåtgärd sänkas till 6 procent under minst ett år.

Ta bort straffskatten på flyget

- Flyget är, tillsammans med andra trafikslag, viktiga för att människor ska kunna resa till och inom Sverige. Den svenska flygskatten innebär en straffskatt på flyg utan att ge mer än högst marginella climateffekter och leder till att viktiga flyglinjer överger Sverige till förmån för våra grannländer. Nu krävs istället åtgärder för att för att hela landet ska leva och för att locka hit fler resenärer och turister. En viktig del är att ta bort den skadliga flygskatten. För att uppnå nödvändiga climateffekter behöver Sverige istället satsa på fossilfria bränslen.

Temporärt sänkt fastighetsskatt på kommersiella lokaler

- Den statliga fastighetsskatten på lokaler (1 procent av taxeringsvärdet) innebär en betydande utgift för många hårt drabbade företag inom besöksnäringen och bör slopas temporärt för att underlätta för dessa företag att ta sig ut ur krisen.

Sänkt energiskatt

- Redan innan coronakrisen pressades lönsamheten i besöksnäringen av en hög energiskatt. Ett företag inom besöksnäringen betalar i dag 34,7 öre/kWh i elskatt medan ett företag i tillverkningsindustrin endast betalar 0,5 öre/kWh. Energiskatten behöver därför sänkas till samma nivå för besöksnäringen som för andra basnäringar.

Möjliggör för företag att kvitta förluster mot tidigare vinster

- Ett företag som går bra ett år måste betala skatt på sin vinst. Om företaget går med förlust året därpå får det dock inte kvitta förlusten mot vinsten året innan, utan endast mot eventuella vinster kommande år. Begränsningar i möjligheterna till sådan resultatutjämning över åren skapar över tid en överbeskattning av företagen och begränsar tillgången till kapital och likviditet. Återstarten av ekonomin skulle påskyndas genom att investeringar och omstruktureringar underlättas. Det behöver därför införas en möjlighet att kvitta förluster mot tidigare vinster, en så kallad *carry back*.

Gynnsammare skatteregler för representation och lunchförmån

- Avdragsrätten för representationsmåltider slopades 2017, men bör nu återinföras för att stimulera konsumtion i besöksnäringen. Även hela momsens på denna typ av måltider bör vara avdragsgill.
- Förmånsbeskattningen av kostförmån till medarbetare bör slopas. I samband med detta bör även regelverket ses över så att förmånen enbart gäller på restaurang och inte livsmedel i butik.

Främjandeåtgärder

Höjt anslag till Visit Sweden

- Turismens exportvärde är 144 miljarder kronor och coronabrottet har inneburit att den internationella turismen till Sverige i det närmaste helt stoppats, vilket fått enorma konsekvenser för den svenska besöksnäringen. Till exempel står utländska turister för nio miljarder gästnätter, bara under sommarmånaderna.
- Mot bakgrund av detta, och att många andra länder är i samma situation vilket leder till stor konkurrens om besökarna samt en försämrad Sverigebild, är det av största vikt att öka den internationella marknadsföringen av Sverige. Därför bör anslaget till Visit Sweden höjas kraftigt.

Nytt uppdrag och anslag till Visit Sweden

- Med bakgrund av coronapandemins konsekvenser för besöksnäringen bör Visit Swedens uppdrag utökas till att även marknadsföra Sverige och inhemsk turism till svenskar, vilket inte är möjligt utifrån nuvarande uppdrag. Självklart behöver i samband med detta nya uppdrag anslaget höjas.

Minskat regelkrångel

Företagen i besöksnäringen är belastade av många och ofta krångliga regler som tar tid att hantera, medför kostnader och försvårar bedrivandet av verksamheten. Att förenkla eller avskaffa lagar och regler som belastar företagen på ett onödigt eller felaktigt sätt är viktigt för att underlätta företagens möjligheter att starta upp sina verksamheter efter att den akuta krisen är över. Därför är det nu viktigt att modellen "Tillväxt och tillsyn" införs i samtliga Sveriges kommuner.

Exempel på regler som behöver ses över för att få den svenska besöksnäringen på fötter igen är:

Inför ett omedelbart stopp för Skatteverkets uttag av kontrollavgifter

- Företagen belastas hårt av kontrollavgifter som Skatteverket tar ut vid kontroller av personalliggare och kassaregister. Under rådande omständigheter bör inga sådana kontrollavgifter tas ut.

Förbättra och förtydliga alkohollagen

- På längre sikt behöver hela alkohollagen förändras och förenklas för att underlätta företagandet inom besöksnäringen. Vissa delar bör dock förändras redan nu som delar av en återstart för besöksnäringen. Detta gäller till exempel nedanstående:
- Alkohollagen kräver att det måste finnas ett flertal förrätter, huvudrätter och desserter att välja bland. Det är inte rimligt att generellt kräva ett sådant matutbud. Det är heller inte meningsfullt att som nu ställa krav på att tillståndshavare ska kunna tillhandahålla mat under hela serveringstiden, oavsett tid på dygnet och oavsett om det kan förväntas att någon kommer att beställa mat.
- Kravet på att företrädare för den som söker serveringstillstånd ska avlägga kunskapsprov måste ses över och förtydligas. Företrädare för bolag som sedan tidigare har ett välskött serveringstillstånd ska inte tvingas avlägga ett nytt kunskapsprov bara för att de startar och ansöker om serveringstillstånd för en ny verksamhet i ett nytt bolag.
- Enligt alkohollagen ska tillståndshavare anmäla till kommunen när det sker vissa förändringar i verksamheten, till exempel ändringar i styrelsen. Företag med serveringstillstånd i flera kommuner måste då göra en anmälan till var och en av dessa kommuner. Detta måste ändras så att företagen får "en väg in" för sådana anmälningar.
- Under coronakrisen har ett par kommuner tillåtit att cateringföretag levererar alkohol i samband med så kallad microcatering, det vill säga när de levererar take away till hushåll. Det är för närvarande oklart om detta är förenligt med alkohollagen. Om så inte skulle vara fallet bör alkohollagen förändras.

Tillåt gårdsförsäljning av alkoholdrycker

- En viktig del i turismens och besöksnäringens utveckling är att erbjuda upplevelser av olika slag. I andra länder i Europa och övriga världen kan man med självklarhet resa runt och smaka och köpa med sig olika drycker. Försäljning från dryckesproducerande gårdar skulle dessutom gynna landsbygden genom kompletterande inkomster och fler arbetstillfällen. Införandet av gårdsförsäljning går att kombinera med ett bevarande av Systembolagets monopol, vilket bland annat införandet i Finland visar.

Utöver ovanstående driver Visita sedan tidigare ett omfattande arbete för att avskaffa eller förenkla en lång rad andra regler för att underlätta för företagen. Det handlar till exempel om att avskaffa kraven på hotell- och danstillstånd, att göra efterhandsbetalning av avgifter till regel och att förenkla systemet med personalliggare. Dessa krav på regelförenklingar kvarstår självklart och är än mer aktuella i det akuta läge som besöksnäringen befinner sig i nu.

Vidare finns det på kommunal nivå en mängd olika regler som bör förenklas eller avskaffas med bakgrund av rådande läge. Några exempel är ett omedelbart stopp för det kommunala avgiftsuttaget från företag, återbetala avgifter för 2020 och korta betaltiden till företag som levererar till kommunen. Fler kommunala hyresvärdar bör dessutom bidra till sänkta hyror för företag inom besöksnäringen.

Kompetensförsörjning

Inför ett skatteavdrag för kompetensutveckling

- De utmaningar som coronakrisen ställt besöksnäringen inför har varit enorma. Detta tillsammans med andra utvecklingstrender, inte minst digitaliseringen, gör att behovet av ett livslångt lärande och investeringar i personalens kompetens växer. Visita vill därför införa ett kompetensavdrag för att öka incitamenten för företag att investera mer i personalutbildning. Ett skatteavdrag på kompetensutveckling ökar inte bara möjligheten för medarbetare att få sin kompetens uppdaterad för att möta marknadens behov, det är också en viktig arbetsmiljöfråga